

**PEMATUHAN TERHADAP AKTA OSHA 1994 : KAJIAN KES DI SEBUAH  
INSTITUSI PENGAJIAN TINGGI SWASTA (PERSEPSI PEKERJA)**

**NUR 'AQILAH BINTI MOHAMAD RIZA  
800813**

**PROJEK PENYELIDIKAN YANG DIKEMUKAKAN UNTUK MEMENUHI  
SEBAHAGIAN DARIPADA SYARAT MEMPEROLEHI IJAZAH  
SARJANA PENGURUSAN SUMBER MANUSIA**

**UNIVERSITI UTARA MALAYSIA  
2010**



**KOLEJ PERNIAGAAN**  
(College of Business)  
Universiti Utara Malaysia

**PERAKUAN KERJA KERTAS PROJEK**  
(Certification of Project Paper)

Saya, mengaku bertandatangan, memperakukan bahawa  
(I, the undersigned, certified that)

**NUR'AQILAH MOHAMAD RIZA(800813)**

Calon untuk Ijazah Sarjanamuda

(Candidate for the degree of) **MASTER OF HUMAN RESOURCE MANAGEMENT**

telah mengemukakan kertas projek yang bertajuk

(has presented his/her project paper of the following title)

**PEMATUHAN TERHADAP AKTA OSHA 1994: KAJIAN KES DI SEBUAH INSTITUSI PENGAJIAN  
TINGGI SWASTA (PERSEPSI PEKERJA).**

Seperti yang tercatat di muka surat tajuk dan kulit kertas project  
(as it appears on the title page and front cover of the project paper)

Bahawa kertas projek tersebut boleh diterima dari segi bentuk serta kandungan dan meliputi bidang ilmu dengan memuaskan.

(that the project paper acceptable in the form and content and that a satisfactory knowledge of the field is covered by the project paper).

Nama Penyelia : **DR. FADZLI SHAH ABD. AZIZ**

(Name of Supervisor)

Tandatangan : \_\_\_\_\_  
(Signature)

Tarikh : **22 APRIL 2010**  
(Date)

## ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk mengenalpasti tahap pematuhan staf di sebuah Institusi Pengajian Tinggi Swasta (IPTS) di Lembah Klang terhadap keselamatan dan kesihatan pekerjaan di tempat kerja. Responden bagi kajian ini terdiri daripada 67 orang staf akademik dan bukan akademik yang bertugas di fakulti/ jabatan yang banyak terlibat dengan peralatan-peralatan berisiko tinggi iaitu Fakulti Pendidikan (FP), Fakulti Sains (FS), Fakulti Kejuruteraan Elektrik (FKE), Jabatan Makmal Sains (JMS), Jabatan Penyelenggaraan (JP) dan Jabatan Peperiksaan (JPP). Dalam menjalankan kajian ini, kaedah soal selidik telah digunakan sebagai instrumen utama bagi mendapatkan data. Data yang diperolehi dianalisis secara deskriptif menggunakan kekerapan, peratusan dan min untuk mengenalpasti tahap pematuhan responden terhadap keselamatan dan kesihatan pekerjaan. Hasil kajian menunjukkan bahawa staf IPTS tersebut mempunyai tahap kesedaran yang sederhana terhadap keselamatan dan kesihatan pekerjaan apabila mencatatkan min skor keseluruhan 3.54. Aspek-aspek pematuhan staf terhadap keselamatan dan kesihatan pekerjaan yang dikaji ialah polisi keselamatan, prosedur keselamatan, peralatan keselamatan, latihan keselamatan, jawatankuasa keselamatan dan kesihatan pekerjaan, komitmen dan sikap serta persekitaran kerja. Akhirnya, kajian ini mendapati bahawa bagi meningkatkan lagi tahap kesedaran staf IPTS terhadap keselamatan dan kesihatan pekerjaan maka seharusnya pihak pentadbiran IPTS perlulah memperbanyakkan program latihan, menambah kempen-kempen kesedaran tentang keselamatan dan kesihatan pekerjaan, mengadakan program-program keselamatan dan kesihatan pekerjaan secara berterusan ataupun berkala dan menguatkuasakan peraturan keselamatan dan kesihatan di tempat kerja.

## **ABSTRACT**

The purpose of this study is to determine the level of compliance among IPTS staff towards safety and health at the workplace. The respondents comprised of 67 academic and non-academic staff who work in faculties/ departments that use high risk equipment or substances, namely Faculty of Education, Faculty of Science, Faculty of Electrical Engineering, Science Lab Department, Maintenance Department and Examination Department. Questionnaires were used as the main instrument for obtaining data for this study. The data were analyzed descriptively based on frequency, percentage and mean in order to determine the level of compliance of the respondents towards safety and health. The results showed that IPTS staff had an average level of compliance of safety and health with the overall mean score of 3.54. Aspects of safety and health studied were safety policy, safety procedures, safety equipment, safety training, safety committee and commitment as well as work environment. Finally, this study concludes that in order to raise the level of compliance towards safety and health, the University's administration should intensify the frequency of training programmes and safety and health awareness campaigns. At the same time, provide continuous or periodic safety and health programmes and tighten on the implementation of safety and health procedures may prove to be useful.

## **PENGHARGAAN**

Setinggi penghargaan diucapkan kepada mereka-mereka yang tersenarai di bawah yang telah membantu saya untuk menyiapkan Kertas Projek ini:-

Prof. Dr. Fadzli Shah Abd Aziz	- Penyelia Projek
En. Mohamad Riza Khatib	- Bapa
Pn. Rozaini Abdullah	- Ibu
Redha Roslieman & Redha Akmal	- Adik Beradik

## KANDUNGAN

	<b>Halaman</b>
<b>TAJUK KAJIAN</b>	i.
<b>PERAKUAN KERJA KERTAS PROJEK</b>	ii.
<b>ABSTRAK</b>	iii.
<b>PENGHARGAAN</b>	v.
<b>KANDUNGAN</b>	vi.
<b>SENARAI JADUAL</b>	x.
<b>SENARAI RAJAH</b>	xi.

<b>BAB I</b>	<b>PENDAHULUAN</b>	
1.0	Pengenalan	1
1.1	Pernyataan Masalah	4
1.2	Matlamat Kajian	7
1.3	Objektif Kajian	7
1.4	Skop Kajian	7
1.5	Batasan Kajian	8
1.6	Definisi Konseptual dan Operasional	9
1.6.1	Kesedaran Keselamatan	9
1.6.2	Keselamatan	9
1.6.3	Tempat Kerja	10

## **BAB II        KAJIAN LITERATUR**

2.1	Pengenalan	11
2.2	Akta Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan 1994	11
2.3	Proses Pengurusan Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan	13
2.4	Pengukuran Tahap Keselamatan	16
2.4.1	Aspek Pengukuran Keselamatan	16
2.4.1.1	Polisi Keselamatan	17
2.4.1.2	Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan	17
2.4.1.3	Latihan Keselamatan	19
2.4.1.4	Penyiasatan Kemalangan	20
2.4.1.5	Alat Perlindungan Diri	21
2.5	Faktor-Faktor Kemalangan	22
2.6	Strategi Menangani Isu Keselamatan dan Kesihatan Pekerja	24
2.6.1	Menggubal Polisi Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan	25
2.6.2	Menggalakkan Penglibatan Pekerja	25
2.6.3	Latihan Keselamatan dan Kesihatan Pekerja	26
2.6.4	Penggunaan Alat Pandang Dengar	27
2.6.5	Pemberian Ganjaran/ Galakkan dan Tindakan	27
2.6.6	Konsep Pertandingan	28
2.7	Kerangka Kajian	30

## **BAB III        KAEDAH KAJIAN**

3.1	Pengenalan	31
3.2	Kajian Rentas	31
3.3	Persampelan	31
3.4	Instrumen Kajian	32
3.4.1	Borang Soal Selidik	32
3.5	Kaedah Pengumpulan Data	34

3.6	Kaedah Penganalisisan Data	34
-----	----------------------------	----

#### **BAB IV HASIL KAJIAN**

4.1	Pengenalan	35
4.2	Kadar Respon	35
4.3	Profil Responden	35
4.3.1	Jantina	36
4.3.2	Umur	36
4.3.3	Bangsa	36
4.3.4	Tahap Pendidikan	37
4.3.5	Jawatan	38
4.3.6	Tempoh Perkhidmatan	38
4.4	Analisa Pematuhan Terhadap Akta Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan 1994	39
4.4.1	Pengurusan Keselamatan	39
4.4.2	Polisi Keselamatan	43
4.4.3	Prosedur Keselamatan	43
4.4.4	Peralatan Keselamatan	44
4.4.5	Latihan Keselamatan	44
4.4.6	Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (JKKKP)	44
4.4.7	Komitmen dan Sikap	45
4.4.8	Persekitaran Kerja	45
4.5	Tahap Pematuhan Menyeluruhan Terhadap Keselamatan dan Kesihatan	46

#### **BAB V KESIMPULAN DAN CADANGAN**

5.1	Pengenalan	47
5.2	Perbincangan Hasil Kajian	47
5.2.1	Tahap Pematuhan Terhadap Akta Keselamatan dan	



	Kesehatan Pekerjaan 1994	47
5.2.2	Faktor-faktor Dominan Yang Boleh Mempengaruhi Tahap Pematuhan	49
5.3	Masalah Kajian/ Limitasi	51
5.4	Kesimpulan	52
5.5	Cadangan	53

## SENARAI JADUAL

<b>No. Jadual</b>		<b>Halaman</b>
Jadual 1.1	Statistik Kemalangan Industri Di Malaysia Bagi Tahun 2003 – 2008	6
Jadual 3.1	Taburan Item Bagi Soal Selidik Kajian Kesedaran Staf di sebuah IPTS Lembah Klang Terhadap Keselamatan dan Kesihatan di Tempat Kerja	33
Jadual 3.2	Permarkahan Item-item Skala Likert	33
Jadual 3.3	Skor Min bagi Menentukan Tahap Persepsi Kesedaran dan Pengetahuan Responden	34
Jadual 4.1	Taburan Responden Mengikut Jantina	36
Jadual 4.2	Taburan Responden Mengikut Umur	36
Jadual 4.3	Taburan Responden Mengikut Bangsa	37
Jadual 4.4	Taburan Responden Mengikut Tahap Pendidikan	37
Jadual 4.5	Taburan Responden Mengikut Jawatan	38
Jadual 4.6	Taburan Responden Mengikut Tempoh Perkhidmatan	39
Jadual 4.7	Taburan Kekerapan Dan Peratusan Persepsi Responden Terhadap Pengurusan Keselamatan	40
Jadual 4.8	Skor Min Bagi Setiap Bahagian Terhadap Pematuhan Keselamatan dan Kesihatan	46

SENARAI RAJAH

No. Rajah		Halaman
Rajah 2.1	Model Pengurusan Keselamatan	13
Rajah 2.2	Model Pengurusan Kesihatan Pekerjaan	15
Rajah 2.3	Kerangka Kajian	30

## **BAB 1**

### **PENDAHULUAN**

#### **1.0 Pengenalan**

Pengurusan Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan adalah merupakan salah satu aspek penting yang perlu diberi keutamaan, khususnya di dalam aktiviti yang melibatkan kerja-kerja berisiko tinggi sama ada di sektor pembinaan, perkilangan dan industri lain khususnya yang melibatkan penggunaan bahan berbahaya seperti kimia dan mesin. Walau bagaimanapun, bidang dan aktiviti pekerjaan lain tidak terkecuali; ini merangkumi institusi-institusi pengajian tinggi terutamanya pusat-pusat yang banyak menawarkan kursus menggunakan makmal dan bengkel dalam pengajaran dan pembelajaran seperti yang terdapat di sebuah Institusi Pengajian Tinggi Swasta (IPTS) di Lembah Klang dalam kajian ini.

Akta Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (AKKP) 1994 yang mula dikuatkuasakan pada 24 Februari 1994 telah menggariskan keperluan minima sebagai panduan dalam menguruskan isu keselamatan dan kesihatan pekerjaan. Pengenalan akta ini adalah bertujuan untuk memastikan keselamatan, kesihatan dan kebajikan pekerja dilindungi dari dedahan risiko keselamatan atau kesihatan akibat dari aktiviti pekerjaannya. AKKP 1994 ini juga memperuntukkan perlindungan kepada orang lain yang bukan pekerja, seperti orang awam atau pelanggan yang melawat sesebuah tempat kerja, daripada risiko-risiko yang mungkin terhasil dari aktiviti pekerjaan yang dijalankan oleh pekerja-pekerja di tapak atau premis kerja yang dilawati. Bukan sekadar itu, Akta ini juga meletakkan tanggungjawab mewujudkan suatu suasana, persekitaran dan tempat kerja yang baik dengan menitikberatkan kesesuaian dan keperluan fisiologi dan psikologi

The contents of  
the thesis is for  
internal user  
only

## **RUJUKAN**

Abu Bakar Che Man. 1996. Legislation in Malaysia. Perspective of Occupational Safety and Health. Bangi. NIOSH.

Ab Aziz Yusof dan Intan Osman (2002). "Pengurusan Sumbr Manusia: Konsep, Isu dan Perlaksanaan." Edisi Pertama, Petaling Jaya : Prentice Hall.

Abd. Aziz Yusof (2000). "Pengurusan dan Gelagat Organisasi di abad Ke 21." London: Prentice Hall, 2000

Akta Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan 1994.

Al-Sharhan, Jamal A (1993). "The Use of Audio-Visual Aids in Teaching: A Study in the Saudi Girls Colleges". International Journal of Instructional Media, v20 n3 p263-72 1993.

Amstrong, P.T. (1980). "Fundamentals Of Construction Safety." London : Hutchinson & Co. Ltd.

Anton, T.J. (1989). "Occupational Safety and Health Managemnt." New York : Mc Graw-Hill.

Chabo, C. (1991) "Occupational Health and Safety Issues: Workers' View." Dlm Nicholas, C.C and Wangel, A."

David H. Holt. (1989). Management Principles and Practices. London. Prentice Hall

Dessler, D. (1997). "Human Resource Management." Edisi Ke-5, New Jersey: Prentice Hall International.

Factories and Machinery Act, Act 139, 1967, and Regulations and Rules. 2008. Kuala Lumpur: International Law Book Services.

Fadzli Shah Abd Aziz, Shuhymee Ahmad, Chandrakantan a/l Subramaniam & Zulkiflee Daud (2002)." "Kesedaran Pekerja-pekerja Ladang Getah Dalam Aspek Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan: Satu Tinjauan." Kertas Kerja Seminar Kebangsaan Pengurusan dan Pembangunan Sumber Manusia. Johor: FPPSM, UTM.

Flynn, G. (1994). "Company Strive for Yawn-Free Safety Awareness." Personal Journal, Jun, Vol 73 Issues 7.

Goetsch, D.L. (1999). "Occupational Safety and Health for Technologies, Engineers and Managers." New Jersey: Prentice Hall.

Gupta H.D. (1994). "Quality Assurance Through ISO 9000" Delhi. South East Asia Publications

Goldsmith, D. (1987). "Safety Management In Construction and Industry." New Jersey Mc Graw Hill.

Hamidah Ab. Rahman (2004). "Kajian Kesedaran Staf UTM Terhadap Keselamatan dan Kesihatan Di Tempat Kerja." Universiti Teknologi Malaysia

Hinze, J.W. (1997). "Construction Safety." Columbus, Ohio Prentice Hall

Indah Water Konsortium – Health and Safety Manual, 2002

Ismail Bahari, Ph D, 2002. "Pengaturan Sendiri di Dalam Pengurusan Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan." Kuala Lumpur Mc Graw Hill

Ivancevich, J.M. (2001). "Human Resources Management." Boston

Jabatan Keselamatan dan Kesihatan Pekerja (2008).

Kementerian Sumber Manusia.

Kementerian Sumber Manusia (2008) "Laporan Tahunan Kementerian Sumber Manusia." 2007.

Lee Lam Thye (2010). Mulakan Keselamatan di Sekolah." Berita Harian. 2hb Feb, 2010

Lim Poh Hung (2002). "Kajian Terhadap Tahap Keselamatan Tapak Bina di Daerah Johor Bahru." Projek Sarjana Pengurusan Teknologi :Universiti Teknologi Malaysia. Tidak Diterbitkan

Mondy, R.W., dan Noe, R.M. (1993) "Human Resources Management." Edisi ke-5. Boston. Allyn and Bacon

Mohd Yazam Sharif (2001). "Asas Pengurusan Sumber Manusia." Edisi Pertama. Utusan Publication. Kuala Lumpur

Nicholas, C. dan Wangel, A. (1995). "Safety at Work in Malaysia An Anthology of Current Research." Kuala Lumpur. Institute of Advance Studies.

Overheul, V.. (2001). "20 Years of Safety." WACO : Stevens Publishing Corp.

PERKESO. (2006). "Laporan Tahunan 2005."



PERKESO. (2007). "Laporan Tahunan 2006."

U.S. Department of Labor (OSHA Office of Training and Education), May 1996.

*"Presenting Effective Presentations with Visual Aids"*

Zakaria Ismail (2002). "Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan: Menilai Program-program Pamatuhan dan Keberkesanan." Universiti Utara Malaysia.